

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Маріупольської
загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 45
Маріупольської міської ради
Донецької області
_____ О.В. Асланова

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
комунального закладу
«Маріупольська загальноосвітня школа I-III ступенів № 45
Маріупольської міської ради Донецької області»
на 2021 – 2022 навчальний рік

Погоджено
на засіданні ради школи
(протокол № 4 від 16.06.2021 р.)
Голова ради школи
_____ Ж.М. Ткачова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до робочих навчальних планів ЗОШ № 45
I – III ступенів на 2021 – 2022 навчальний рік

Робочі навчальні плани ЗОШ № 45 враховують основні вимоги Законом України «Про повну загальну середню освіту», а саме:

- - освітній процес організовується, зокрема, **відповідно до освітньої програми**;
- - освітній процес організовується в **безпечному освітньому середовищі**;
- - освітній процес здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб;

При складанні робочих навчальних планів також враховано Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затверджене постановою Кабінету Міністрів від 27.08.2010 р. № 778, Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 р. № 2205, Постанову Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 в залежності від епідемічної ситуації в регіоні або окремих адміністративно-територіальних одиницях встановлюється рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19 («зелений», «жовтий», «помаранчевий» або «червоний»), Типову освітню програму початкової освіти, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 р. № 1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти» затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 08.10.2019 № 1272), Типову освітню програму початкової наказом МОН України від 21.12.2018 № 1461 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 08.10.19 № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»), наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», наказ МОН України від 20.04.2018 р. № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», наказ МОН України від 07.12.2018 р. № 1369 «Про затвердження порядку проведення державної підсумкової атестації» (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН України № 221 від 18.02.2019р.), передбачають оновлений зміст загальної середньої освіти, Нової української школи, а також зорієнтовані на роботу за п'ятиденним робочим тижнем.

Навчальний план Маріупольської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 45 на 2021 – 2022 навчальний рік розроблений:

для початкової школи:

для 1-2 класів – за Типовою освітню програму початкової освіти, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 р. № 1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 1 Типової освітньої програми, розроблений: початкової освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна;

для 3-4 класів – за Типовою освітню програму початкової освіти, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 р. № 1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти», додаток 1 Типової

освітньої програми, розроблений: початкової освіти, розробленої під керівництвом Р.Б. Шияна;

для 5-9 класів – за Типовою програмою, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», таблиця 12;

для 11 класу – за Типовою освітньою програмою, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня», таблиця 2.

Мова навчання у Маріупольській загальноосвітній школі I-III ступенів № 45 на 2021 – 2022 навчальний рік – українська у 1-11 класах.

У робочих планах загальна покласна кількість годин не перевищує меж, встановлених Типовими освітніми програмами.

Поділ класів на групи при вивченні української мови, англійської мови, інформатики, трудового навчання здійснюється згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.02 р. № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерств юстиції України від 06.032.2002 р. за № 229/6517 (зі змінами)», враховуючи «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р.» Міністерства освіти і науки України № 1/9-322 від 18.05.2018 р.

З метою виконання вимог Державних стандартів початкової, базової та повної загальної середньої освіти робочі навчальні плани містять усі початкові предмети інваріативної складової.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту». Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичного культури не враховуються при зазначенні гранично допустимого навантаження учнів.

У 1-7 класах обрано окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво», у 11 класах – обрано інтегрований курс «Математика». В межах галузі «Суспільнознавство» в 5 класі вивчається курс «Історія України (Вступ до історії)», у 6 класі – Інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України». В 11 класі учням запропоновано вивчення двох вибіркового предметів: технології та інформатика.

На реалізацію положень Концепції профільного навчання у старшій школі із урахуванням кадрового та матеріально-технічного забезпечення, результатів діагностики учнів та їх батьків 11 А клас за спортивним напрямом (спортивний профіль).

Робота за спортивним профілем та курсами за вибором, які впроваджені в його рамках, дає змогу навчити учнів усвідомленню цінності і значення здоров'я для гармонійного розвитку особистості, формувати в учнів громадську позицію, принципи та норми поведінки щодо стану здоров'я, розвивати інтелектуальні, пізнавальні, комунікативні вміння в учнів, підготувати учнів до реальною життя, допомогти їм набутти практичних навичок для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях.

Навчальна програма спортивного профілю ставить перед собою наступні завдання:

- формування в учнів цілісного підходу до вирішення проблеми;

- оволодіння практичними знаннями — від уміння надати першу медичну допомогу до цілого комплексу соціальних заходів;
- уміння надання само- та взаємодопомоги;
- здійснення профорієнтаційної роботи;
- виховання дбайливого ставлення до власного здоров'я та до здоров'я інших людей.

Організація навчального процесу з фізичної культури у 5-11 класах здійснюється згідно навчальної програми за державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти «Фізична культура для загальноосвітніх закладів, 5-9 класи» та «Фізична культура для загальноосвітніх закладів, 10-11 класів». Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення методичного об'єднання вчителів суспільно-естетичного циклу (протокол засідання МО від 31.05.21 р. № 4) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

Клас	Модулі
5 А, Б	«Легка атлетика», «Баскетбол», «Волейбол», «Загальна фізична підготовка», «Гімнастика», «Футбол».
6 А, Б, В	«Легка атлетика», «Баскетбол», «Волейбол», «Загальна фізична підготовка», «Футбол», «Гімнастика».
7 А, Б, В	«Легка атлетика», «Волейбол», «Загальна фізична підготовка» «Гімнастика», «Футбол».
8 А, Б	«Легка атлетика», «Баскетбол», «Волейбол», «Загальна фізична підготовка», «Футбол».
9 А, Б, В	«Легка атлетика», «Баскетбол», «Волейбол», «Загальна фізична підготовка», «Футбол».
11 А	«Легка атлетика», «Баскетбол», «Волейбол», «Гімнастика», «Загальна фізична підготовка», «Футбол» - за рахунок введення спортивного профілю навчання модуль розширено (175 годин).

Організація навчального процесу з предмету «Технології» трудового навчання у 11 класі здійснюється згідно діючої навчальної програми з технологій для загальноосвітніх навчальних закладів (10-11 класів) за державним стандартом повної загальної середньої освіти залежно від умов поділу на групи хлопців і дівчат на підставі рішення методичного об'єднання вчителів суспільно-естетичного циклу (протокол засідання МО від 31.05.21 р. № 4) :

11 А

Модуль 1. «Проектна технологія у перетворювальній діяльності людини».

Модуль 2. «Техніка декоративно-ужиткового мистецтва».

Предмети інваріативної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по тижнях шляхом чергування, а саме:

клас	предмет	Парний тиждень	Непарний тиждень
6	Англійська мова	2	3
6	Факультативний курс «Психологія спілкування»	1	0
7	Хімія	2	1
7	Факультативний курс «Психологія спілкування»	0	1
8	Фізична культура	3	4
8	Історія України	2	1
9	Історія України	1	2
9	Географія	2	1
11	Захист України	1	2
11	Біологія і екологія	3	2
11	Історія України	2	1
11	Українська література	2	3

Варіативна складова передбачає додаткові години на предмети і курси за вибором, факультативи, додаткові індивідуально-групові заняття та консультації.

Враховуючи специфіку регіону та соціуму, у класах з українською мовою навчання (5-9 класах) передбачено вивчення російської мови як мови корінного народу та національної меншини. В 1-4, 11 класах вивчення російської мови проходить за рахунок курсу за вибором «Російська мова».

Сучасне життя потребує від кожного знань основ ведення ділової документації, видів, призначення й застосування документів. У цьому допоможе введення навчальної програми факультативного курсу «Ділова українська мова» у 9 А, В класах. Дана програма послідовно й докладно висвітлює найважливіші питання сучасного ділового мовлення від загальних понять мовної норми, особливостей офіційно-ділового стилю та класифікації документів до складання й оформлення ділових паперів. У процесі вивчення факультативного курсу учні зможуть ознайомитися зі структурою найуживаніших ділових паперів, набудуть навичок їх укладання, засвоять етикетні норми ділової кореспонденції. Опанування певної теми пов'язане не тільки з формуванням умінь і навичок культури ділового мовлення, а й грамотного письма. З цією метою передбачено повторення вивчених орфографічних і пунктуаційних правил, що сприятиме ґрунтовній підготовці до держаної підсумкової атестації. Таким чином, засвоюючи особливості ділового спілкування, учні зможуть оволодіти нормами української літературної мови: граматичними, орфографічними, лексичними, морфологічними, синтаксичними, стилістичними, пунктуаційними.

З метою розширення світогляду, знань іноземних мов для учнів 5-8 класів пропонуються факультативні курси з вивчення іноземних мов – французької та німецької мов.

Години варіативної складової використано для введення курсу за вибором у 11 класі «Креслення» та індивідуальних занять з інформатики, які впроваджено з метою розвитку технічних здібностей учнів, формування в них просторового мислення та інформаційної компетентності. Крім того, це сприяє забезпеченню освітніх потреб школярів, які планують продовжити своє навчання у вищих навчальних закладах технічної направленості.

Програма факультативного курсу «Психологія спілкування» пропонується учням 6-8 класів, у яких саме в цей період відбуваються значні зміни у становленні особистості: потяг до самоствердження, бажання бути визнаним оточенням. Спілкування в цей час є особливо значущим, для формування навичок взаємодії в групі. Метою цього факультативного курсу є формування здатності будувати стосунки на конструктивній основі, виховання культури

поведінки та мовлення учнів, розвиток вміння керувати своїм емоційним станом, що зумовлюватиме майбутній успіх конкурентноспроможної особистості.

Однією з характерних ознак сучасного українського суспільства є втрата таких загальнолюдських цінностей, як родина, батьківство, материнство, руйнування системи поведінкових норм у сфері сім'ї та шлюбу, а також уявлень про зміст сімейних і батьківських обов'язків. Тому питання підготовки учнівської молоді до сімейного життя, до усвідомленого виконання ними батьківських ролей вкрай актуальне. Курс за вибором «Школа подружнього життя» для учнів 11 А класу відіграє важливу роль у підготовці молоді до дорослого життя. Підготовка до вступу в шлюб, до майбутнього подружжя – невід'ємна складова загальної системи виховання молодого покоління. Вивчення навчального матеріалу даного курсу дає старшокласникам змогу ознайомитися з багатьма загальними поняттями сімейної психології. Це спонукає їх до самопізнання, самовиховання, аналізу власних вчинків, осмислення суті дружби та кохання

Інші години варіативної складової використано на додаткові індивідуальні та групові заняття з метою підготовки учнів до предметних олімпіад, інтелектуальних та творчих конкурсів різних рівнів, спортивних змагань та на попередження і ліквідацію прогалин у знаннях, а також з метою ґрунтовної підготовки школярів до профільного навчання.

Варіативна частина складається з урахуванням інтересів учнів, недостатньої кількості годин на вивчення окремих предметів та наявності педагогічних кадрів.

Для успішного засвоєння змісту шкільних програм передбачено у 5-11 класах виділено додаткові години на вивчення української мови та літератури, математики; англійської мови, біології, хімії, фізичною культури.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2021-2022 навчальний рік розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня.

Освітній процес організується відповідно до рівня епідемічної небезпеки, який визначається рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій. Згідно з підпунктом 2 пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникнення і поширення коронавірусної хвороби (COVID-19)» на період встановлення карантину режим роботи закладу може бути змінено з очного на дистанційний або змішаний. В умовах запровадження посиленних протиепідемічних заходів на територіях зі значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, найважливішим є забезпечення прав дітей та учнівської молоді на здобуття загальної середньої освіти.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою з введенням парного та непарного тижнів.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної і старшої школи.

Навчальна практика та навчальні екскурсії проводяться протягом навчального року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули терміном тридцяти календарних днів.

Директор ЗОШ № 45

О.В. Асланова

М.П.

Перелік програм
для вивчення предметів варіативної складової навчального плану
Маріупольської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 45
Маріупольської міської ради Донецької області
у 2021 - 2022 навчальному році

№ з/п	Клас	Назва програми (тип курсу, назва, класи)	Автор	Коли і ким надано (гриф/схвалено)	Кількість годин	
					за програмою	фактично
<i>Початкова школа</i>						
1	1, 2 А, Б	Курс за вибором «Російська мова»		Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87	1 (17 годин на рік)	1 (17 годин на рік)
2	3, 4 А, Б	Курс за вибором «Російська мова»		МОН України від 08.10.2019 р. № 1237	1 (17 годин на рік)	1 (17 годин на рік)
<i>Основна школа</i>						
3	5 А Б 7 А Б В	Факультативний курс «Німецька мова» (5-9 класи)		Наказ МОНмолодьспорт від 04.01.13 р. № 10	2 (70 годин на рік)	2 (70 годин на рік)
4	6 А Б В	Факультативний курс «Французька мова» (5-9 класи)		Наказ МОНмолодьспорт від 04.01.13 р. № 10	1 (35 годин на рік)	1 (35 годин на рік)
5	6 А Б В 7 А Б В 8 А Б	Факультативний курс «Психологія спілкування»	Кріпота Ю.О.	Лист МОН України № 22.1/10-1495 від 27.07.2020 р.	1 (17 годин на рік)	1 (17 годин на рік)
6	9 А В	Факультативний курс «Ділова українська мова»	Оперчук О.	Лист МОН України №1/9-538 від 10.08.2019 р.	1 (35 годин на рік)	1 (35 годин на рік)
<i>Старша школа</i>						
7	11 А	Курс за вибором «Креслення» (10-11 класи)	Сидоренко В.К., Гедзик А.М.	Лист МОН України від 19.11.2013 р. № 1/11-17679	1 (35 годин на рік)	1 (35 годин на рік)
8	11 А	Факультативний курс «Російська мова» (11 клас)	Давидюк Л.В.	Протокол № 6 від 28.10.2010 р.	1 (35 годин на рік)	1 (35 годин на рік)
10	11 А	Факультативний курс «Школа подружнього життя»		Лист МОН України від 22.07.2020 №1/9- 394	1 (35 годин на рік)	1 (35 годин на рік)

Директор ЗОШ № 45
М.П.

О.В. Асланова